

Motion till riksdagen 2006/07:Ub364

av **Hans Stenberg och Berit Andnor (s)**

Mittuniversitetet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utveckling av forskning och utbildning på forskarnivå inom Mittuniversitetet.

Motivering

När Mitthögskolan etablerades 1993 representerade den en ny organisatorisk idé inom det svenska högskolesystemet. Den skapade förutsättningar för att utveckla akademisk utbildning och forskning av hög kvalitet även i relativt glest bebyggda regioner, och den gav i detta sammanhang bättre möjligheter till samverkan med näringslivet än traditionella en-campus-högskolor. Strukturen krävde ett pedagogiskt nytänkande som rönt intresse i utvecklingen av den framtida utbildningen även vid traditionellt uppbyggda universitet och högskolor. Mitthögskolan var geografiskt lokaliserad till en region som hade långt till närmaste universitet.

Det mest påtagliga tecknet på att denna satsning var framsynt och givit resultat är att Mitthögskolan efter prövningar bedömts ha den kvaliteten att den fr.o.m. den 1 januari 2005 övergått till att bli universitet – Mittuniversitetet.

När Mittuniversitetet nu etablerats är det mycket angeläget från såväl regional som nationell synpunkt att Mittuniversitetet ges möjligheter och resurser att utvecklas till ett starkt universitet. Mittuniversitetet bör därför erhålla ökade resurser för såväl forskning som utbildning på forskarnivå.

Fel! Okänt namn på

Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskningen inom Mittuniversitetet är profilerad och inriktad mot områden där stark forskningsverksamhet svarar mot både regionens behov och internationellt intressanta frågeställningar. En regional FOU-strategi är för närvarande under etablerande i samverkan mellan Mittuniversitetet och regionala organ. Universitetet tar vidare aktiv del i det regionala tillväxtarbetet och arbetet med programskrivningar för mål 2 och mål 3.

Utgångspunkten är att professorer och doktorander tillsammans utgör ett mycket viktigt inslag i den akademiska forskarmiljön. De omfattande satsningar som Mithögskolan gjorde på att inrätta och anställa ett 40-tal professorer behöver nu följas upp med motsvarande satsningar på doktorandanställningar och stöd till dyra forskningsmiljöer.

Mittuniversitetets forskningsstrategiska plan för 2005–2008 utgår från en ambition att utveckla forskning med stort vetenskapligt djup och avsevärd bredd inom flera vetenskapsområden. Forskningen omfattar såväl traditionell grundforskning som tillämpad och tvärvetenskaplig forskning med följande profiler:

- ? Skogen som resurs
- ? Digitala samhällen
- ? Kulturarv, demokrati och företagande
- ? Välfärdssamhällets utmaningar
- ? Lärande och bildning
- ? Turism, idrott och upplevelseteknologi

Omfattande forskningsstrategier har under senare år utvecklats väl inom områdena skogsindustriell teknik, turism och elektronik. Dessa är samtliga baserade på samarbete med näringslivet och finansieras i huvudsak med externa medel, men där finansiärerna i de flesta fall kräver att universitetet medfinansierar projekten. För att dessa lyckade satsningar ska kunna fortleva och vidareutvecklas behövs därför en ökande del fasta forskningsresurser.

Den svenska skogsindustrin, som ju är av största betydelse för den nationella ekonomin, är till stor del lokaliserad inom Mittregionen. Ambitiösa forskningssatsningar med anknytning till den storskaliga processororienterade skogsindustrin har genomförts vid Mittuniversitetet. Ett skogsindustriellt forskningscentrum av världsklass har skapats i samarbete med de stora skogsbolagen.

Mittuniversitetet är mycket aktiv i forskningssamverkan med små och medelstora företag, framför allt inom mätteknik, elektronik och informationsteknologi. I regionen finns många företag som är underleverantörer till svensk basindustri och som expanderar via export på nya marknader. Forskningen inom dessa områden bedrivs i samverkan med starka internationella forskningsmiljöer som Cern och Imec. Forskningen inom nanoteknologi och experimentell fysik har utvecklats starkt och bedöms i Vetenskapsrådets utvärdering som ”enastående och av världsklass”.

Kvalificerad forskning inom naturvetenskap och teknik kräver tillgång till avancerad experimentell utrustning. Mittuniversitetet har med hjälp av extern

Fel! Okänt namn på

finansiering, i huvudsak via mål 1, kunnat bygga upp avancerade forskningsmiljöer inom elektroteknik och fiberteknologi. Dessa miljöer är viktiga både för universitetets forskning och som en resurs för regionens företag. Därför behövs långsiktig finansiering för att driva och underhålla dessa miljöer.

För Mittuniversitetet är också satsningar på kvalificerad forskning inom det samhällsvetenskapliga området, inom vård- och hälsovetenskap samt inom lärarutbildningen en väsentlig del i att fullfölja ambitionerna om vetenskapligt djup och bredd inom några forskningsområden. Därmed skapas även förutsättningar för önskvärda tvärvetenskapliga forskningssatsningar i samverkan med den teknisk- naturvetenskapliga kompetens som redan etablerats. De begränsade möjligheterna till extern finansiering för forskning inom det samhällsvetenskapliga området, inom vård- och hälsovetenskap samt inom lärarutbildningen gör det angeläget att på sikt öka de fasta forskningsresurserna även inom dessa områden.

En tvärvetenskaplig satsning av stor betydelse görs inom området turism, idrott och upplevelseteknologi. Där sker ett nära samarbete mellan teknik, biologi och medicin. En viktig del i denna satsning är etableringen av Vintersportcentrum som sker i samarbete med Riksidrottsförbundet och Sveriges Olympiska Kommitté. Den forskning som bedrivs inom detta område har inte bara betydelse för idrotten utan resultaten kan även utnyttjas i folkhälsoarbetet.

Sammantaget konstateras ett behov av att på sikt få ökade fasta forskningsresurser att användas främst för doktorandanställningar, medfinansiering i externa projekt och för drift och underhåll av dyra forskningsmiljöer. Detta säkerställer att Mittuniversitetet även fortsättningsvis kan bedriva forskning av hög internationell standard till nytta för Sverige och regionen.

Stockholm den 25 oktober 2006

Hans Stenberg (s)

Berit Andnor (s)